

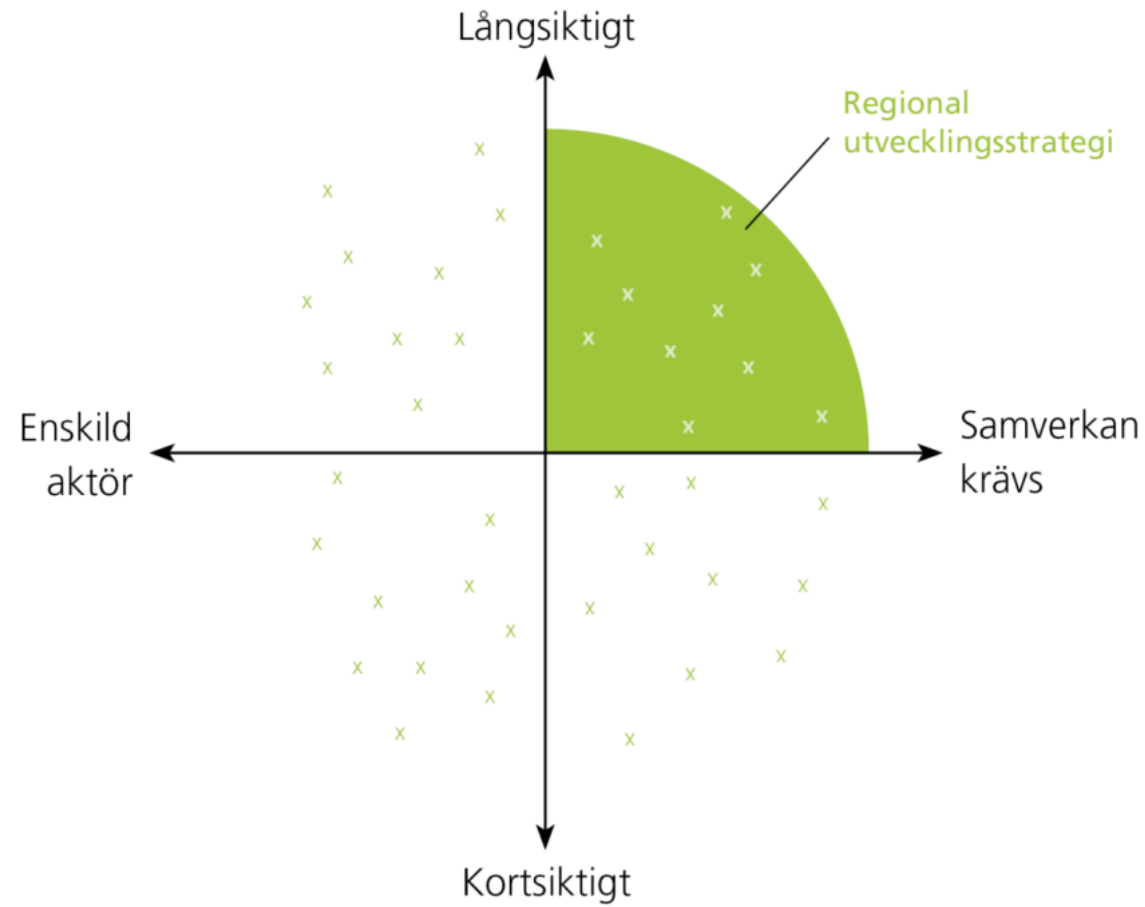
Ny regional utvecklingsstrategi

Varför RUS?

- **För att vi vill:**
Strategin samlar regionens aktörer för vår gemensamma utveckling
- **För att vi måste:**
Det formella uppdraget kommer från lagen om regionalt utvecklingsansvar i vissa län (2010:630) samt från förordning (2017:583) om regionalt tillväxtarbete.

Vad hör hemma i RUS?

Nuvarande RUS

Övergripande mål och effektmål

Övergripande mål			
	<div>Ekonomisk</div> <div>Stark konkurrenskraft</div>	<div>Social</div> <div>Hög och jämlik livskvalitet</div>	<div>Ekologisk</div> <div>God resurseffektivitet</div>
Effektmål	<ul style="list-style-type: none">• Förbättrad kompetensförsörjning• Ökad kunskapsintensitet• Ökad innovationskraft• Ökad entreprenöriell aktivitet• Ökad nationell attraktionskraft• Ökad global konkurrenskraft• Ökad tillväxt i näringslivet• Ökad produktion inom areella näringar	<ul style="list-style-type: none">• Goda uppväxtvillkor• Goda försörjningsmöjligheter• Ökad grad av delaktighet och inflytande• Attraktiv boende- och närmiljö• God och jämlik hälso- och sjukvård• God och jämlik folkhälsa	<ul style="list-style-type: none">• Minskad klimatpåverkan• Giftfri miljö• Ökad biologisk mångfald• God vattenförsörjning• Mer bioekonomi och cirkulära flöden• Ökad andel förnybar energi

Prioriterade områden

Effektmål	Övergripande mål		
	Stark konkurrenskraft	Hög och jämlik livskvalitet	God resurseffektivitet
	<ul style="list-style-type: none"> Förbättrad kompetensförsörjning Ökad kunskapsintensitet Ökad innovationskraft Ökad entreprenöriell aktivitet Ökad nationell attraktionskraft Ökad global konkurrenskraft Ökad tillväxt i näringslivet Ökad produktion inom areella näringar 	<ul style="list-style-type: none"> Goda uppteckvillkor Goda försörjningsmöjligheter Ökad grad av delaktighet och inflytande Attraktivt boende- och närmiljö God och jämlik hälso- och sjukvård God och jämlik folkhälsa 	<ul style="list-style-type: none"> Minskad klimatpåverkan Giftrfri miljö Ökad biologisk mångfald God vattenförsörjning Mer bioekonomi och cirkulära flöden Ökad andel förnybar energi

Prioriterade områden

Näringsliv och entreprenörskap			
Innovationskraft och specialisering			
Kunskapslyft och utbildning			
Kompetensförsörjning och matchning			
Social sammanhållning och demokrati			
Hälsofrämjande arbete och hälso- och sjukvård			
Klimat, miljö och energi			
Bostadsförsörjning och attraktiva miljöer			
Transporter och infrastruktur			
Upplevelser och evenemang			

5.1 Näringsliv och entreprenörskap

Övergripande mål

Stark konkurrenskraft	Hög och jämlik livskvalitet	God resurseffektivitet
<ul style="list-style-type: none">Förbättrad kompetensförsörjningÖkad kunskapsintensitetÖkad innovationskraftÖkad entreprenoriell aktivitetÖkad nationell attraktionskraftÖkad global konkurrenskraftÖkad tillväxt i näringslivetÖkad produktion inom areella näringar	<ul style="list-style-type: none">Goda uppväxtvillkorGoda försörjningsmöjligheterÖkad grad av delaktighet och inflytandeAttraktivt boende- och närmiljöGod och jämlik hälso- och sjukvårdGod och jämlik folkhälsa	<ul style="list-style-type: none">Minskad klimatpåverkanGiftrfri miljöÖkad biologisk mångfaldGod vattenförsörjningMer bioekonomi och cirkulära flödenÖkad andel förnybar energi

Effektområdet bidrar till de värden som

Nuläge och utmaningar

Ett lönsamt men lokalt sårbart näringsliv

Näringslivet är lönsamt och tillväxten ligger i nivå med övriga riket. Många lönsamma företag som står inför en stor omställning kopplat till teknik, hållbarhet och kompetens. Det är viktigt att Örebro län rustar sig och arbetar för denna omställning. Det finns potential i att stärka branscher som stödjer tillverkningsindustrin. Flera orter är sårbara på grund av att de är beroende av enstaka större företag, strukturer på arbetsmarknaden, företagandets omfattning eller företagsklimat.

Kunskapsinnehåll och internationaliseringsgrad

Kunskapsnivån i det som produceras är relativt låg med en svag utveckling i antal kunskapsintensiva företag. Universitetsjukhuset med sin högspecialiserade hälso- och sjukvård, utgör ett undantag, tillsammans med universitetet och nischade exportföretag runt om i länet.

Andelen små- och medelstora företag som exporterar har minskat de senaste åren, men 2023 var Örebro län fortsatt ett av de län i Sverige med störst andel exporterande företag. Andelen företag som är internationella ligger dock under riksnittet.

Vi behöver attrahera fler etableringar och investeringar

De senaste årens stora etableringar av centrallager och logistikverksamheter har bekräftat länets attraktivitet. Att kunna erbjuda Nordens mest centrala läge med Sveriges största järnvägsknut innebär en konkurrensfördel i arbetet med att attrahera större investeringar även inom andra branscher. I Business Region Örebro arbetar tolv kommuner och Region Örebro län tillsammans för att attrahera ännu fler företag, kompetenser och investeringar. Länet har goda elkraftsförsörjning är en konkurrensfördel som behöver bibehållas i takt med ökad elektrifiering.

Det behövs mer stöd för ett hållbart näringsliv

Utvecklingen mot ett mer hållbart näringsliv behöver gå snabbare för att säkra konkurrenskraft och en hållbar tillväxt. Stöd för investeringar och olika kunskaphöjande insatser efterfrågas. Fler företag behöver nyttja digitaliseringsmöjligheter.

Stärkt entreprenörskap skapar förnyelse i näringslivet

Flest nya jobb skapas i växande småföretag. Vi behöver nya företag för att fortsätta utveckla en livskraftig ekonomi. Örebro län ligger under riksnittet när det gäller nyföretagande, andelen av befolkningen som har för avsikt att starta företag inom tre år har ökat. Av dem som startar företag står männen för den största andelen – 69 procent – och antalet kvinnor som startar företag ökar inte.

Tillgången till finansieringsmöjligheter behöver stärkas
Företagens förmåga att kunna leva upp till sin potential är beroende av att de får finansiering. Det offentliga har särskilt en roll i att stödja hållbara affärsidéer och företag i tidiga skeden. Unga företag uppgår att tillgången på kredit är ett hinder för tillväxt. Det privata, riskvilliga kapitalet går nästan uteslutande till företag som har kommit en bit i kommersialiseringssfasen. Vid en jämförelse med län i liknande storlek och struktur framgår det tydligt att riskkapitalinvesteringarna i vårt län är få.

Önskvärt läge 2030

Fler arbetsställen och företag

Förutsättningarna för att starta, driva och utveckla företag i hela länet är goda, tack vare bra fysisk och digital infrastruktur, effektiv kompetensförsörjning, minskad kriminalitet och ett gott företagsklimat. Vi har ökat antal arbetsställen och på så sätt minskat flera orters sårbarhet. Arbetsmarknaden är nu mer diversifierad och mindre segregerad. Samverkan mellan företag, utbildningsaktörer, kommuner och myndigheter är god. Det erbjuds behovsanpassade lösningar för kapitalförsörjning för att idén ska kunna utvecklas till nya hållbara företag. Både nystartade och befintliga bolag får stöd i de investeringar de behöver göra för att utvecklas.

Livskraftiga företag med högt kunskapsinnehåll och hög internationaliseringsgrad

Länet har företag som levererar hållbara produkter och tjänster med högt kunskapsinnehåll. Mötesplatser och metoder för kunskapsöverföring från Örebro universitet är en naturlig del i företagens utvecklingsarbete. Företagen drivs utifrån god omvärldskunskap och en medvetenhet om de långsiktiga utmaningarna. Länet har företag i hög grad internationaliserade och andelen företag som exporterar har ökat. De nyttjar digitaliseringsmöjligheter för att göra hållbara affärer på tillväxtmarknader och har säkrat sina leverantörskedjor. Vi ser allt fler avknoppningar och följdinvesteringar inom våra etablerade innovativa miljöer. Företag och organisationer har hög informations säkerhet och ett kontinuerligt lärande pågår, som motverkar risker och sårbarheter när det gäller dataintrång samt cyberangrepp.

Attraktionskraft driver nya hållbara etableringar

Vårt län attraherar kompetens samt hållbara nationella och internationella etableringar och investeringar inom alla sektorer. Företag expanderar och stannar i Örebro län. Detta är ett resultat av vårt kontinuerliga arbete med att stärka och marknadsföra vår position som bästa logistikläge samt våra infrastrukturlära och industriella förutsättningar. Vår fortsatt goda elkrafts-

försörjning och det offentliga lokala service är konkurrensfördelar vid företagsetableringar.

Fler nya företag med ungt entreprenörskap

Vi har ökat etableringsfrekvensen av och överlevnadsgraden hos nystartade hållbara företag. Entreprenörskapet hos barn och unga är starkt för att säkerställa den framtida kompetensförsörjningen av entreprenörer och vi arbetar långsiktigt för att ändra inställningen till företagande och risktagande. Vi skapar förutsättningar för barn och unga att utveckla ansvarstagande, kreativitet, nyfikenhet, initiativtagande och samarbete.

Konkurrenskraftigt hållbart näringsliv

Näringslivet omfattar nya affärsmodeller och har tagit vara på digitaliseringsmöjligheter för både affärer och kompetensförsörjning. Genom innovation, teknisk utveckling och cirkulära affärsmodeller bidrar näringslivet i Örebro län till hållbart användande av material, produkter och tjänster. Kommunerna och regionen samverkar med sociala företag för att möta samhällsutmaningar och leverera nya, trygga välfärds lösningar. Kvinnor och män har samma villkor i näringslivet. Fler kvinnor än tidigare startar och driver numera företag, vilket har lett till att jämställdheten i länets näringsliv har ökat och att kvinnors och mäns kompetens tas tillvara på ett effektivt sätt.

Strategiska inriktningar

- Skapa ett företagsklimat där entreprenörer har goda förutsättningar att starta, driva och utveckla hållbara företag.
- Öka internationaliseringsgraden och kunskapsinnehållet i näringslivet.
- Underlätta för fler hållbara etableringar, investeringar och finansieringsmöjligheter.

Prioriterade områden

Näringsliv och entreprenörskap			
Innovationskraft och specialisering			
Kunskapslyft och utbildning			
Kompetensförsörjning och matchning			
Social sammanhållning och demokrati			
Hälsöfrämjande arbete och hälso- och sjukvård			
Klimat, miljö och energi			
Bostadsförsörjning och attraktiva miljöer			
Transporter och infrastruktur			
Upplevelser och evenemang			

Ny RUS

Enkät inför arbete med ny RUS

- Kommunens styrkor
- Kommunens större pågående arbeten och satsningar
- Centrala samhällsutmaningar
- Kommunens behov av stöd
- Hur nuvarande utvecklingsstrategi speglar kommunens prioriteringar
- Vad som bör prioriteras inför framtiden
- Hur vi når en gemensam målbild för länet för 2040

3a. Vad ser ni som kommunens största styrkor?

- ☒ **Näringsliv och entreprenörskap** - Stärka företagande, skapa fler hållbara jobb och göra länet attraktivt för etableringar
- ☐ **Innovationskraft och specialisering** - Utveckla nya lösningar genom samverkan mellan företag, akademi och offentlig sektor samt stärka länets profilområden.
- ☐ **Kunskapslyft och utbildning** - Alla barn och unga ska lyckas i skolan och att det ska finnas goda möjligheter till livslångt lärande.
- ☐ **Kompetensförsörjning och matchning** - Utbildning och arbetskraft ska matcha arbetsgivarnas behov.
- ☒ **Social sammanhållning och demokrati** - Stärka delaktighet, trygghet, kultur och civilsamhälle för ett mer inkluderande samhälle.
- ☒ **Hälsofrämjande arbete och hälso- och sjukvård** - Förbättra folkhälsan och utveckla en jämlik, nära och tillgänglig vård.
- ☐ **Klimat, miljö och energi** - Minska klimatpåverkan, stärka biologisk mångfald och ställa om till förnybar energi.
- ☒ **Bostadsförsörjning och attraktiva miljöer** - Skapa goda boendemiljöer, minska segregation och planera för hållbara livsmiljöer.
- ☐ **Transporter och infrastruktur** - Utveckla hållbara resor, transporter och digital infrastruktur som stärker tillgängligheten.
- ☒ **Upplevelser och evenemang** - Utveckla kultur-, natur- och evenemangsutbudet för att öka attraktivitet och sammanhållning.
- ☐ Annat:

3b. Finns det pågående initiativ eller satsningar ni vill lyfta som goda exempel?

Kommunens samhällsutmaningar

4. I vilken grad är kommunens viktigaste samhällsutmaningar (problemområden som är akuta för kommunen att ta sig an, men som är så komplexa att de inte kan lösas av en enskild aktör eller inom en separat sektor) tydligt identifierade och prioriterade?

Mycket låg grad 1 2 3 4 5 6 7 Mycket hög grad
☐ ☐ ☐ ☐ ☒ ☐ ☐

5. Vilka samhällsutmaningar påverkar kommunen mest och vilka effekter ser ni tydligast? Ange minst en och max tre utmaningar (en per svarsruta).

1. Demografisk utveckling med åldrande befolkning och hög försörjningskvot
2. Lågt intresse för utbildning
3. Kompetensförsörjning

6. Vilken typ av stöd eller samordning är särskilt viktig för er kommun?

- ☒ Gemensam omvärldsanalys och statistik
- ☐ Stöd i att identifiera, söka och använda finansiering för lokal och regional utveckling
- ☐ Gemensam planering och samverkansforum inom **Samhällsplanering** (geografiskt helhetsperspektiv)
- ☒ Gemensam planering och samverkansforum inom **Transporter och infrastruktur**
- ☐ Gemensam planering och samverkansforum inom **Energi**
- ☐ Gemensam planering och samverkansforum inom **Klimat**
- ☐ Gemensam planering och samverkansforum inom **Folkhälsa**
- ☒ Gemensam planering och samverkansforum inom **Social välfärd**
- ☐ ? Gemensam planering och samverkansforum inom **Kompetensförsörjning och utbildning**
- ☐ ? Gemensam planering och samverkansforum inom **Näringslivsutveckling**
- ☒ Gemensam planering och samverkansforum inom **Kollektivtrafik**
- ☐ ? Gemensam planering och samverkansforum inom **Kultur**
- ☐ Gemensam planering och samverkansforum inom **Civilsamhälle**
- ☒ Annat: Digitalisering

7a. I vilken grad behöver kommunen samverka med andra aktörer för att hantera de största utmaningarna?

Mycket liten grad 1 2 3 4 5 6 7 Mycket stor grad
☐ ☐ ☒ ☐ ☐ ☐ ☐

7b. Vilka specifika aktörer ser ni som särskilt viktiga? Ange gärna konkreta aktörer, t.ex. organisationer eller företag.

- Region Örebro län
- Länsstyrelsen
- Sveriges Kommuner och Regioner

5. Vilka samhällsutmaningar påverkar kommunen mest och vilka effekter ser ni tydligast? Ange minst en och max tre utmaningar (en per svarsruta).

1. Demografisk utveckling med åldrande befolkning och hög försörjningskvot
2. Lågt intresse för utbildning
3. Kompetensförsörjning

8a-i. Utöver Örebro län – finns det andra län som är relevanta för er kommun inom respektive område? Om det är enskilda kommuner som är mest relevanta, ange det län som kommunen tillhör.

Finns det andra län som är relevanta för er kommun inom respektive område?	Nej	Värmland	Östergötland	Södermanland	Uppsala	Västmanland	Dalarna	Västra Götaland	Gävleborg	Stockholm
Arbetsmarknad, näringsliv och kompetensförsörjning	☒									
Kollektivtrafik och pendling			☒					☒		
Transporter och infrastruktur			☒					☒		
Kultur, evenemang och turism			☒					☒		
Gymnasie- och vuxenutbildning	☒									
Lärosäten			☒							
Beredskap och totalförsvar			☐					☐		
Främjande och förebyggande arbete för barn och unga	☒									

8i. Är det något arbetsområde och län/kommun som saknas och som är viktigt för er kommun?

9a. I vilken grad upplever ni att Örebro läns regionala utvecklingsstrategi 2025–2030 speglar er kommuns prioriteringar?

Speglar inte alls 1 2 3 4 5 6 7 Speglar i mycket hög grad

☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☒ ☐

9b. Vad saknas eller behöver betonas tydligare?

Balans mellan stad, centralorter, mindre samhällen och landsbygd behöver stärkas i ny RUS

10. I vilken grad anser ni att den utvecklingsstrategi som ska arbetas fram de närmaste åren behöver tydligare eller förändrade prioriteringar?

I mycket låg grad 1 2 3 4 5 6 7 I mycket hög grad

☐ ☐ ☐ ☒ ☐ ☐ ☐

11. Vilka områden bedömer ni bör prioriteras i kommande utvecklingsstrategi?

Helheten där offentlig sektors service ger stabila förutsättningar för näringslivet och ideell sektor erbjuder en meningsfull och aktiv fritid

Framtida inriktning och gemensam målbild

12. Vilka tre ord beskriver bäst det Örebro län ni vill se år 2040?

Långsiktigt, stolt, landsbygdsbejakande

Övergripande mål

	Stark konkurrenskraft	Hög och jämlik livskvalitet	God resurseffektivitet
Effektmål	<ul style="list-style-type: none"> Förbättrad kompetensförsörjning Ökad kunskapsintensitet Ökad innovationskraft Ökad entreprenöriell aktivitet Ökad nationell attraktionskraft Ökad global konkurrenskraft Ökad tillväxt i näringslivet Ökad produktion inom areella näringar 	<ul style="list-style-type: none"> Goda uppväxtvillkor Goda försörjningsmöjligheter Ökad grad av delaktighet och inflytande Attraktiv boende- och närmiljö God och jämlik hälso- och sjukvård God och jämlik folkhälsa 	<ul style="list-style-type: none"> Minskad klimatpåverkan Giftrfri miljö Ökad biologisk mångfald God vattenförsörjning Mer bioekonomi och cirkulära flöden Ökad andel förnybar energi

Prioriterade områden

Näringsliv och entreprenörskap			
Innovationskraft och specialisering			
Kunskapslyft och utbildning			
Kompetensförsörjning och matchning			
Social sammanhållning och demokrati			
Hälsofrämjande arbete och hälso- och sjukvård			
Klimat, miljö och energi			
Bostadsförsörjning och attraktiva miljöer			
Transporter och infrastruktur			
Upplevelser och evenemang			

Förutsättningar för gemensamt arbete

13. I vilken grad bedömer ni förutsättningarna för att kommunstyrelsen ska ställa sig bakom en utvecklingsstrategi som tagits fram tillsammans?

Mycket dåliga 1 2 3 4 5 6 7 Mycket goda
☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☒ ☐

14. Vad krävs för att stärka dessa förutsättningar?

RUS måste vara ett inspirerande och vägledande dokument där vi har en gemensam riktning på arbetet, medan kommuner och andra aktörer ändå behåller sitt självbestämmande och mandat.

15a. I vilken grad anser ni att kommunen bör ha en aktiv roll när det gäller genomförandet av länets utvecklingsstrategi?

Mycket låg grad 1 2 3 4 5 6 7 Mycket hög grad
☐ ☐ ☐ ☒ ☐ ☐ ☐

15b. Vilken roll tycker ni att kommunen bör ta när det gäller genomförandet av utvecklingsstrategin?

Kommunen ska utföra de delar av arbetet som åligger kommunen även utan RUS. Strategins roll är att skapa en arena för diskussioner om hur vi bäst kan dra åt samma håll för en bra helhet. Kommunerna ska inte ta över arbetet. Det bör utföras av alla inblandade, på ett sådant sätt att alla gör sin del.

16. Har ni några övriga kommentarer eller något ni vill lyfta avslutningsvis?